

PROFILUL ANTREPRENORIATULUI SOCIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

1. Ce este antreprenoriatul social?

Antreprenoriatul social reprezintă activitatea continuă de fabricare a producției, executare a lucrărilor sau prestare a serviciilor în scopul obținerii de venituri pentru a fi utilizate în scopuri sociale, inclusiv pentru prestarea serviciilor sociale.

2. La ce este util antreprenoriatul social?

Antreprenoriatul social contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață și oferă oportunități persoanelor din categoriile defavorizate ale populației de a se implica în activități economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, contribuie la ocuparea forței de muncă, dezvoltarea serviciilor sociale în interesul comunității.

PROFILUL ANTREPRENORULUI ȘI ANTREPRENOAREI SOCIALE DIN R. MOLDOVA

* Din perspectiva antreprenorilor și antreprenoarelor sociale

- Persoane cu vârsta peste 35 de ani sunt mai implicate în antreprenoriat social și au experiență în ONG-uri;
- Femeile sunt mai interesate de antreprenoriatul social;
- Tinerii și tinerele sunt mai activi/active în localitățile cu infrastructură de susținere: organizații de tineret, centre de afaceri, incubatoare de afaceri.

Cine inițiază afaceri sociale?

- Oameni cu experiență în gestionarea afacerilor;
- Persoane cu resurse financiare și care au relații în domeniu;
- Persoane care și-au pierdut locul de muncă și care au potențial antreprenorial.

De ce sunt inițiate afacerile sociale?

- ▶ Pentru a contribui la crearea locurilor de muncă pentru persoanele defavorizate social;
- ▶ Pentru a avea acces la facilitățile fiscale și de altă natură;
- ▶ Pentru independență financiară;
- ▶ Pentru rezolvarea problemelor de mediu;
- ▶ Pentru accesarea fondurilor nerambursabile și a facilităților fiscale.

Abilitățile unui antreprenor/antreprenoare sociale

- ▶ Abilități de conducere și comunicare;
- ▶ Cunoștințe în managementul afacerii și cel financiar;
- ▶ Abilități de management al marketingului digital;
- ▶ Cunoștințe cu privire la subiectele juridice din domeniu;
- ▶ Abilități administrative și de conducere a unei echipe etc.

*Datele au fost extrase din studiul de tip Baseline, elaborat în cadrul Proiectului "EU4Youth – Valorificarea potențialului tinerilor antreprenori sociali din R. Moldova și Ucraina", în iulie 2020.

PROFILUL ANTREPRENORIATULUI SOCIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

3. Care sunt obiectivele și beneficiarii antreprenoriatului social?

Obiectivele antreprenoriatului social sunt:

- ✓ producerea de bunuri și/sau prestarea de servicii care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia;
- ✓ promovarea, cu prioritate, a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă pentru încadrarea persoanelor aparținând grupurilor defavorizate;
- ✓ dezvoltarea unor programe eficiente de formare dedicate persoanelor din grupurile defavorizate.

Beneficiari ai antreprenoriatului social sunt persoanele și familiile defavorizate, definite în [Legea asistenței sociale nr. 547/2003](#).

4. Ce se subînțelege prin categorii defavorizate ale populației?

De asistență socială beneficiază persoanele și familiile care, din cauza unor motive economice, fizice, psihologice sau sociale, nu au posibilitate să își asigure un nivel decent de viață, și anume:

- copiii și tinerii ale căror sănătate, dezvoltare și integritate fizică, psihică sau morală sunt prejudiciate în mediul în care locuiesc;
- familiile care nu își îndeplinesc în mod corespunzător obligațiile privind îngrijirea, întreținerea și educarea copiilor;
- familiile fără venituri sau cu venituri mici;
- persoanele fără familie, care nu pot gospodări singure, care necesită îngrijire și supraveghere;
- copiii cu dizabilități până la vârsta de 18 ani;
- familiile cu mulți copii;
- familiile monoparentale cu copii;
- persoanele vârstnice;
- persoanele cu dizabilități;
- alte categorii de persoane și familii aflate în dificultate.

PROFILUL ANTREPRENORIALULUI SOCIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

5. În ce domenii de activitate poate fi practicat antreprenoriatul social?

Constituie activități de antreprenorat social, activitățile din domeniile orientate spre:

- crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației;
- protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale familiilor lor;
- realizarea activităților extrașcolare
- promovarea posibilităților de încadrare a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin realizarea serviciilor de intermediere a muncii, de informare și consiliere profesională, de orientare și formare profesională, de consultanță și asistență la inițierea unei activități de întreprinzător;
- realizarea activităților de turism și sport în scopul recreerii și al socializării;
- realizarea activităților care să contribuie la implementarea politicilor publice de dezvoltare regională, inclusiv reducerea dezechilibrelor dintre nivelurile de dezvoltare social-economică în regiuni și în interiorul lor;
- prestarea și dezvoltarea serviciilor sociale, precum și spre extinderea serviciilor sociale;
- promovarea activităților de protecție a mediului;
- gestionarea deșeurilor în scopul reducerii acestora și reintroducerii lor maxime în circuitul economic;
- promovarea activităților de protecție a patrimoniului național;
- realizarea activităților din domeniile educației, culturii, ocrotirii sănătății, protecției și asistenței sociale, a celor ce țin de creșterea bunăstării și dezvoltarea comunitară.

6. Ce este o întreprindere socială?

Întreprinderea socială este întreprinderea constituită de asociații obștești, fundații, culte religioase, instituții private și/sau persoane fizice care desfășoară activități de antreprenorat social în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar și care îndeplinesc condițiile stabilite în [Legea nr. 845/1992](#) cu privire la antreprenorat și întreprinderi.

PROFILUL ANTREPRENORIALITULUI SOCIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

7. Care sunt condițiile pentru a crea o întreprindere socială ?

Pot obține statut de întreprindere socială societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1. desfășoară activități în cel puțin unul dintre domeniile prevăzute mai sus;
2. asigură asociaților drept de vot egal, indiferent de participațiunea la capitalul social;
3. reinvestesc cel puțin 90% din profit în realizarea obiectivelor din domeniile stipulate expres în actul de constituire;
4. aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurând niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferențe care să depășească raportul de 1 la 5;
5. nu au datorii la bugetul public național;
6. stipulează expres în actul de constituire domeniile în care desfășoară activitatea, condițiile menționate la literalele b) și c) precum și faptul că:
 - nu distribuie proprietatea, dobândită din momentul obținerii statutului de întreprindere socială din activități de antreprenoriat social, și mai mult de 10% din profit între membrii și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare;
 - în caz de lichidare, transmite activele rămase după satisfacerea pretențiilor creditorilor săi către una sau mai multe întreprinderi sociale, întreprinderi sociale de inserție sau organizații necomerciale care au obținut statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție.

8. Sunt careva facilități fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social?

Statul acordă facilități fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social conform Codului fiscal. Întreprinderile sociale de inserție

a) consiliere gratuită din partea autorităților și instituțiilor publice la constituirea și/sau la dezvoltarea afacerii;

dreptul de participare la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice, în

b) conformitate cu legislația privind achizițiile publice;

c) ajutor de stat prin intermediul programelor de stat aprobate cu respectarea legislației în domeniu.

PROFILUL ANTREPRENORIATULUI SOCIAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

9. Care este cadrul legal și organul de stat în domeniul antreprenorialutui social?

În Republica Moldova antreprenoriatul social este reglementat începând cu 2017 prin [Legea nr. 845/1992](#) cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, iar Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social (în continuare – Comisie) este organul colegial care se instituie prin ordinul ministrului economiei și infrastructurii, și exercită următoarele atribuții principale:

- elaborează studii și rapoarte în domeniul antreprenoriatului social;
- participă la elaborarea politicilor publice și a actelor normative în domeniul antreprenoriatului social;
- înaintează recomandări privind îmbunătățirea mediului de dezvoltare a antreprenoriatului social;
- atribuie și retrage statutul de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție.

Pentru mai multe informații despre antreprenoriatul social în Moldova, accesați grupul de Facebook [„Rețeaua antreprenorilor sociali din Moldova”](#)

Proiectul [EUnlocking](#) contribuie la stimularea potențialului antreprenorial social al tinerilor din Moldova și Ucraina prin crearea unui ecosistem favorabil pentru întreprinderile sociale, precum și prin inspirarea și sprijinirea mai multor tineri antreprenori sociali în dezvoltarea și susținerea soluțiilor lor inovatoare pentru promovarea incluziunii sociale și mediului sustenabil în ambele țări. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană, prin intermediul Programului EU4Youth.

[Proiectul](#) este implementat de Institutul Gustav-Stresemann e.V (GSI)(Germania) , AXA Management Consulting (Moldova), Asociația ECO-RAZENI (Moldova), Egalite International (Ucraina), Centrul CONTACT (Moldova) și ONG-ul ProNGO! e.V. (Germania).